Eşlerin vazifeleri

Sevgi Mert: Hanımın beyine karşı vazifeleri nelerdir?

Aynı çatıyı, aynı hayatı, aynı güzergâhı, aynı yolu paylaşan insanların birbirlerine karşı muhtelif vazifeleri olması tabiîdir. İnsanlara karşı her tavrımızdan, her davranışımızdan, her tutumumuzdan, her zannımızdan, her hareketimizden sorumluyuz. Cenâb-ı Hak, "Bilmediğin şeyin ardına düşme. Doğrusu kulak, göz ve kalp, bunların hepsi yaptıklarından sorumludur."1 buyurur.

İnsanların gerek eşlerine, gerek çocuklarına, gerek kardeşlerine, gerek akrabalarına, gerek kapı komşularına, gerek arkadaşlarına, gerek din kardeşlerine, gerekse sair insanlara karşı birinci plânda vazîfeleri; sevdiklerinde Allah için sevmektir. Birlikte yaşadığımız insanlara karşı başarmamız gereken en büyük vazife de budur.

İnsanlar hatâsız olmazlar. Sevginin ise gözü kördür. Sevdiğimizi sıfır hatâsız kabul ederiz. Oysa bu kabullenişle ona haksızlık etmiş oluruz. Çünkü bu kabulleniş, hatâ yaptığında affetmeyeceğimiz mânâsını taşır. Bu ise, ona karşı haksızlıktır. Öyleyse, sevdiğimizi hatâsız kabul etmemeliyiz. Allah'ın affettiği ve affı tavsiye ettiği yerde biz ileri gider, hatâsını anladığı ve özür dilediği halde onu mahkûm edersek ona zulmetmiş oluruz. İnsanları affetmesini bilmeliyiz ve affı çok sık uygulamalıyız.

Bilhassa eşler birbirlerini çok sık affetmeliler. Birbirlerinin her hatâsını yüzüne vurmamalılar, barış yolunu kapamamalılar. Birbirlerinin takvâsını ve Allah korkusunu örnek almalılar. Birbirlerinin dîne olan bağlılığını, güzel ahlâkını, tatlı huylarını, iç güzelliğini takdir, tasvib ve taklit etmeliler.

Eşler arasındaki gâyet esaslı sevgi, şiddetli ilgi ve özgün alâka yalnız dünyâ hayatının ihtiyacından ileri gelmiyor. Bir kadın kocasına yalnız dünya hayatıyla ilgili bir eş değildir. Kadın kocasının ebedî hayatta dahi eşidir, hayat arkadaşıdır.

Üstad Saîd Nursî'ye göre, kadın madem ki ebedî hayatta dahi kocasının hayat arkadaşıdır. Öyleyse, ebedî arkadaşı ve dâimî dostu olan eşinin nazarından başka, başkasının nazarını kendi güzelliklerine celb etmemeli; süresiz hayat arkadaşını darıltmamalı, onu kıskandırmamalıdır. Mâdem mü'min olan eşinin, îmân sırrına binâen onun ile alâkası yalnız dünya hayatına özgü ve yalnız güzellik vaktine mahsus, geçici bir sevgi değil; ebedî hayatta da devam eden bir hayat arkadaşlığı kurmaya

dayalı, esaslı ve ciddî bir muhabbet ve saygıdır. Hem yalnız gençliğinde ve güzellik vaktinde değil, ihtiyarlık ve çirkinlik vaktinde dahî ciddî hürmet ve muhabbete ihtiyaç var. Elbette ona mukabil kadın da, kendi güzelliklerini yalnız eşinin nazarına özgü kılmalı ve sevgisini yalnız beyine bağlamalıdır. Eşinin kusurlarını da asla büyütmemeli, affetmelidir.

Bedîüzzaman'a göre, kadınının dînî bağlılığına bakıp taklit eden ve eşini ebedî hayatta kaybetmemek için haramlardan uzak duran erkek, büyük mutluluk içindedir. Kocasının dînine olan hürmetine bakıp da, "ebedî arkadaşımı kaybetmeyeyim" diye takvâya giren, Allah korkusunu iliklerine kadar duyarak haramlardan uzak duran kadın da bahtiyardır.

Saliha kadınını ebedî kaybettirecek derecede ahlâksızlıklara giren, dünyayı âhirete tercih eden ve kötülüklerden geri adım atmayan erkek, sadece kendisine yazık eder. Allah korkusu taşıyan ve haramlardan uzak duran kocasını kendisine örnek almayan kadın da kendisine yazık etmiş olur.

Eğer iki eş, karşılıklı olarak birbirlerini güzel ahlâk ve Allah korkusu noktasında, fitneden ve kötülüklerden uzak durması noktasında taklit ederlerse ne mutlu! Yok; birbirinin fıskını ve sefahetini taklit eder ve birbirini ateşe atarlarsa birbirlerine yazık etmiş olurlar.

Bir ailenin mutluluğu ve huzuru, eşler arasında karşılıklı emniyet, güven, samimi hürmet ve içten sevgi ile devam eder.2

Sevdiklerimizi Allah namına ve Allah'ın muhabbeti hesabına sevmemiz gerektiğini beyan eden Üstad Saîd Nursî, hayat arkadaşımızın Allah'ın rahmetinin sevimli ve hoş bir hediyesi olduğu cihetle Allah için muhabbet edilmeye lâyık olduğunu, fakat çabuk bozulabilen fizikî güzelliğine muhabbetin bağlanmaması gerektiğini kaydeder. Kadının en câzibedâr ve en tatlı güzelliğinin, kadınlığa mahsus bir letâfet ve nezâket içindeki ahlâk güzelliği olduğunu, en kıymetli ve en şirin güzelliğinin ise gâyet ulvî, gâyet ciddî, samîmî ve nûrânî şefkati bulunduğunu belirten Üstad Hazretleri, şu şefkat ve ahlâk güzelliğinin, hayatının sonuna kadar artarak devam edeceğini ve o latîf Allah kulunun hürmetinin ve hukûkunun o muhabbetle muhafaza edileceğini, yoksa sevginin sırf fizikî güzelliğe bağlanması halinde, bu güzelliğin kaybolmasıyla en muhtaç olduğu bir zamanda o mübâreğin ilgi görme hakkını kaybedeceğini, bunun da ona karşı en büyük bir haksızlık ve zulüm olacağını bildirir.3

Bedîüzzaman, kadının veya erkeğin, eşine karşı sevgisini böyle ahlâk güzelliğine bağlamaları halinde bunun hem dünyada âcilen, hem de âhirette ebediyen çok büyük

netîceleri bulunduğunu haber verir. Öyle ki, mâdem bu samîmî sevgi ve merhamet; güzel ahlâkı, şefkat kaynağı ve rahmet hediyesi olduğu cihetle kadına Allah için verilmiş; kadın da karşılığını Allah için verecek, sevgisini ve hürmetini Allah için eksik etmeyecektir. Her ikisi yaşlandıkça birbirine karşı karşılıklı sevgi ve hürmetleri, merhamet ve bağlılıkları Allah'ın izniyle artacak, her ikisi de dünya hayatı açısından mes'ûd olacaklar. Aksi takdirde sırf fizikî güzelliğe bağlanan sevgiler, fizikî güzelliğin bozulduğu yaşlılık günlerinde bozulma gibi bir tehdit yaşayacaktır. Sevgiler nefis hesabına olduğunda ise zaten, dünyevî ayrılıklar ve ölüm yüzünden yakıcı bir belâ hükmüne geçmektedir.4 Eşine, meşrû dâirede, yani latîf şefkatine, güzel hasletine ve yüksek ahlâkına binâ edilen samîmî sevgi ile eşini fevrîliklerden ve sâir günahlardan korumanın âhiretteki netîcesi ise çok daha büyüktür: Rahîm-i Mutlak olan Rabbimiz, Allah için sevilmiş o hayat arkadaşını hûrîlerden daha güzel bir sûrette ve daha zîynetli bir tarzda, daha câzibedâr bir şekilde ebedî saadet yurdunda ona ebedî bir hayat arkadaşı olarak ve dünyadaki eski mâcerâlarını da birbirine lezzet verecek biçimde nakletme imkânı içinde, gâyet sevimli, gâyet hoş, gâyet latîf ve ebedî bir arkadaş ve içten bir sevgili olarak vereceğini vaad etmiştir.5

Nitekim Cenâb-ı Hak, "Doğrusu o gün Cennet arkadaşları büyük bir zevk ve safâ içindedirler. Hanımlarıyla birlikte gölgelerdeki tahtlara kurulurlar. Orada onlar için meyveler ve diledikleri her şey bulunur. Rahmet sahibi Rablerinden onlara selâm vardır."6 âyetiyle bu müjdeyi vermekte, sevgilerin Allah için olması konusunda uyarmaktadır.

Demek, Cenâb-ı Hak hesabına olmayan sevgiler, âhirette faydasız olmakla berâber, harama da girilmiş ise sırf azap getirmeye mahkûmdur.7 Ama Allah için olduğunda bu sonsuz bir sevginin de başlangıcı hüviyetinde olmaktadır.

Şu halde gerek kadının, gerekse erkeğin eşine karşı başarması gereken en büyük vazife birbirini Allah için sevmekten ibârettir. Diğer vazîfeler ayrıntıdır. Allah için sevginin olduğu yerde her problem hallolur, her sıkıntı temelden biter.

Dipnot:
1- İsrâ Sûresi, 17/36;
2- Lem'alar, s. 257;
3- Sözler, s. 584;
4- Sözler, s. 587;
5- Sözler, s. 591;
6- Yâsîn Sûresi, 36/55, 56, 57, 58;
7- Sözler, s. 587